

PÖSTYÉNI PUSZTÁG

Előfizetési díjak :

Egész évre . . . . . 14. — kor.
Félévre . . . . . 7 —
Negyedévre 3.50
Egyes szám ára . . . . . —30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap

TELEFON : 43.

Megjelenik hetenkint
egyszer: hétfőn reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet út (Hidak közt)

A hozományért.

Egyik párisi divatlap ötezer frankos pályázatokat hirdetett, amelyre olyan férjhez menendő lányok pályázhatnak, akiket az előfizetők legméltóbbaknak ítélték a díjra. A beérkezett kétszáznyolcvanezer pályázat közül kiválasztották a legkülömb pályázókat és ezeknek arcképét közlétették. Azonkívül leírták részletesen a jó tulajdonságaikat. A díjra első sorban egy fiatal tanítónőt tartottak érdemesnek, aki miután szegényen árván maradt, legnagyobb küzdelmek között elvégezte a képezdét.

A második díjat egy másik szegény leány kapta, aki szegény édes anyját tartotta el. . . .

Ebben a két döntésben pedig éppen az az érdekes, hogy a nagyközönség ugyanakkor, mikor a két nőben a „nőt”, a feleségnek való nőt tüntette ki, egészen önkénytelenül is a feminizmus mellett vallott. A két nőt e-

zért tartotta kiválóan jónak, mert meg volt bennük a tisztességnek és szegénységnek heroizmosa, amely minden minden áldozatra képes. Az ilyen nőkről a távol-ságon keresztül is megérzik, hogy a tüzhely mellett, a férj oldalán vannak az őket megillető helyen. Az ilyen nők ha úgy hozza magával a sors, tudnak tünni, szenvedni, dolgozni, a végletekig menni a férjért, a gyermekért és soha senki sem hallja őket panaszkodni. Ezek az asszonyok azonban a tiszteletreméltó asszonyi-ságukban az igazi feministák, a dolgozó asszonyok. Ők azok, kik sohasem mondják meg magukról ezt, de úgy élnek, ahogy azoknak kellene élniök, kik teoriában ismerik mindazt a szenvedést, amellyel az élettel való birkozás jár.

Ezt a két nőt tehát azért tartottak jó feleség anyagnak, mert tudtak küzködni, pénzt keresni. A rideg valóságban így fest a dolog, a döntésben azonban egész más befolyásolta a szava-

zókat: a romantika. Hisz olyan szépen hangzik a két hősnő története, mintha csak egy Marlitt regényből plagizált volna az élet. Eszébe jut az embernek „Aranyos Erzsike” bűbajos, megható története az öreg zongorával, a püpos hercegnővel és a dacos szemü csalódott herceggel, aki megjelenik a kellő pillanatban, amikor már eleget rázta a forró láz a tizenhatéves kislányokat és hogy végre-végre talál ozhassék a két jelölt, akiről ugyan már a tizedik oldalon tudja az ember, hogy ezekből egy pár lesz, mivel azonban a regénynek husszunak kell lenni, tehát különböző akadályokon keresztül juthatnak el az esküvőig . . .

És ha unalmas is már az afféle történet a papiroson, még mindig hat, ha a valóságban találkozunk vele. Különösen hat ez a dolog Párisban, a felületes erkölcsök hazájában, ahol igazán nem mindennapiak az olyan szép leányok, akik koplálnak, nyomorognak és tanulnak akkor, mikor

Feuilleton.

Die Turiner Weltausstellung.

(Schluss).

Der Wochenmarkt von heute macht den Beschluss --- die Bäurinnen sind die letzten, die sich der schönen nationalen Tracht nicht entschlagen haben.

Eines aber wird man nicht vergessen, wenn man von Norditalien spricht: dass dieses Volk seiner Sangsfreude und seinem musikalischen Sinn auch Instrumente baute, die den gleichen unfassbar süßen Zauberton durch die Jahrhunderte bewahrt haben. An den prachtvollen Konzertsaal, der amphitheatralisch ansteigt, mit Parkett und Logen und einer Bühne, stößt ein zweiter Bau, der ganz den italienischen Musikinstrumenten eingeräumt ist. Man sieht Geigen und Violinen, Gitarren, mit Perlmutter reich ausgelegt, Harfen von mehr als Manneshöhe und ganz vergoldet, Flügel und Klaviere. Und manchmal hört man einen Kenner eines der Instrumente prüfen — dann hält ein jeder den Schritt

und fast den Atem an und lauscht, bis der letzte Ton verklingt. Und eine Andacht ist wie in der Kirche.

Neben dem Heere haben die italienischen Kolonien ausgestellt: Matten, Töpfe-reien und vieles mehr; die Sonderabteilung: Italiener in der Fremde, wird kulturhistorisch aufschlussreich werden — keine Fabrik, kein Tunnel-, kein Strassenbau, wo man nicht Italiener trafe. Denn diesem Volke und seiner Tatkraft ist die Heimat längst zu eng. Und dass auch seine industriellen Beziehungen den Erdkreis umspannen, dafür spricht am deutlichsten die starke Beteiligung des Auslandes an dieser internationalen Industrie- und Gewerbe-Ausstellung, die anfangs durch die zeitliche Nähe der Brüssler ernstlich in Frage gestellt schien. Auch Ungarn ist, mit dem eigenartigsten Bau der Ausstellung, auf dem Plan. Das Programm nennt weiter folgende Staaten: England, dessen Rokokoanlagen sich in einem Halbkreis um alte Barockbrunnen des Valentinoparkes lagert, freilich noch recht unfertig ist, Frankreich, das bald eröffnen wird, Russland, Holland, Belgien, Luxemburg, die Schweiz, Spanien, die Türkei, Serbien, Rumänien, die U. S. A., Kanada, Brasilien, Argentinien, Uruguay,

Chile, Peru, St. Domingo, Ecuador, Marokko, Tunis, Indien, Siam, China, Japan, Neu-Seeland.

Als erster Staat konnte, schon am Eröffnungstage, die Schweiz ihre Maschinenabteilung der Besichtigung freigeben und die Molkerei und Weberei im Betriebe zeigen. Vierundzwanzig Stunden später folgte Deutschland mit seinen reichen Abteilungen in der Industrie- und in der Eisenbahnhalle. Alle Krittelei muss verstummen vor dem gewaltigen Eindruck, den dieser auserkennste aller Bahnhöfe hinterlässt. In keiner Abteilung auch kommt der internationale Charakter der Ausstellung so zur Geltung wie hier, auf einem Gebiet, auf dem die Forderungen des Verkehrs sich gegen alle Landesgrenzen durchgesetzt haben. Welch ein Wunder an technischer Vollkommenheit und an ästhetischer Schönheit ist dieser P. L. A.-Express, mit seiner kolossalen Lokomotive, die vorne eine stumpfe Spitze hat und kaum die Andeutung eines Schornsteines, der den Luftwiderstand vergrößern könnte, mit seinem fürstlich eingerichteten Salon in hellgetöntem Edelmetall und reichen Intarsien, mit seinem behaglich aufgeteilten Schlafwagen!

sokkal egyszerűbben bár komplikáltabban is megoldhatnák lét-kérdésüket.

A két kis párisi nő tehát már megkapta a hozományát, férjhez mehetne, mert jó feminista. Bizonyos, hogy férjet is fognak kapni. Párisban az utóbbi időben mintha kezdene divatba jönni a gyermek, az erkölcs. Nemcsak a hivatalokban, ahol jóformán állami díjjal beszélnek rá az embereket a népesedésre, hanem a társadalom is. Mintha belefáradtak volna kicsit az emberek a könnyelműségbe, a hirhedt léhaságba, mintha kacérkodni kezdenének az erkölcsel: a két kis párisi nőből biztos, hogy aszszony lesz.

Kohl Medárd ujabb látogatása. Banket.

Pöstyén, 911. május 27.

Mint lapunk múlt számában jeleztük Kohl Medárd esztergomi püspök befejezte a Vágújhely körül fekvő községekben bérmautját, tegnap délután pompás négyesfogátán visszatért fürdőhelyünkre. A püspök aki Winter Lajos meghívására jött el újból Pöstyénbe, mint ennek vendége a Royalban szállt meg, ahol Machovich János főszolgabíró, Winter Lajos és Winter Armin fogadták és röviden üdvözölték.

Den grossen Kuppelsaal, den eine Statue des Kaisers --- in mittelmässiger Ausführung und hässlicher Vergoldung leidet --- dekoriert, umschreibt die Umschrift: „Navigare necesse est, vivere non est necesse.“ Scnichau vor allem illustriert dies Kaiserwort an der Hand von Bildern und Modellen, die mehrere Säle füllen. Der Kaiser selbst hat seine Silberschiffe und ausserdem Cadiner Majolika von herrlich braunen Ton ausgestellt.

Unerwartet kehrt Deutschland noch einmal wieder, und zwar in einem Milieu, wie man sich italienischer nicht denken kann. Die Innenräume des italienischen Alpenderfes nämlich, dessen Hütten an den Abhängen des Valentinparkes klettern, sind als Kunstaussstellung für Gemälde ausgenutzt, die die hehre Mejestät des Hochgebirges preisen. Die meisten Maler der Welt des ewigen Eises aber kommen aus dem deutschen Flachland . . .

Der deutschen Abteilung der Weltausstellung ist die ungarische um einen Tag zuvorgekommen und haben die ungarischen Magnaten in ihren prachtvollen Kostümen den König und die Königin des Apenninenlandes durch das Haus, das die Architekten Töry und Pogány, errichtet haben, geleitet. Während die übrigen Nationen (mit Ausnahme von Siam, der Türkei und Serbien) die barocken Bauten der Ausstellungsarchitekten einfach übernommen haben, hat Ungarn sich die Einheit von Aussenstil und Inneneinrichtung gesichert, die wahrhaft imposant wirkt. Der gelbe, klotzförmige Bau mit seinem pyramidalen Mittelsturm, dessen Grün sich in dem reliefgeschmückten Portal wiederholt, zeigt innen die buntbemalten Balkenstützen,

A püspök ezután rövid sétát tett a parkban, majd kocsiba ült és látogatásokat tett. Megejtette Winter Lajos, Dr. Fodor Kálmán közegészségügyi tanácsos, orsz. képviselő, Fodor László igazgatót és Machovich János főszolgabíró. Ezután visszahajtatott a Royalba, ahol tiszteletére Winter Lajos ebédet adott.

A banketten a püspökön és a vendéglátó háziúron kívül a következők vettek részt: *Lászlófalvi dr. Velics Lajos* v. b. t. t. meghatalm. miniszter, cs. és kir. osztr. magy. követ a bajor udvarnál, *Dr. Kubinyi Lajos* kir. törvényszéki elnök, *Machovich János* főszolgabíró és fürdőbiztos, *Bodó Péter* jószágigazgató, a fürdőbizottság elnöke, *Dr. Radocza Tibor* tb. főszolgabíró, helyettes fürdőbiztos, *Dr. Visnyovszky József* főorvos, *Ribarits Jakab* közs. bír., *Lellei János* közs. főjegyző, *Fejérváry Kálmán* hrádeki esperes *Praznovszky József* plebános, *Fodor László* igazgató, *Pauer dr.* karkáplán, püspöki titkár, *Winter Armin* és *Bucsek Matyás* és *Pavetics Lajos* káplánok.

Az ebéd a kisteremben volt A menu, melyet *Bennewitz* igazgató állított össze, a következő bójnapi fogásokból állott:

Hors d'oeuvres variées
Crème d'Orge en lasse
Ragout d'Ecrevisses á la Cardinale
Fogas á la Meunière
Asperges en branches
Pic. es glacées
Café noir
Liqueurs.

Az első felköszöntőt *Winter Lajos* tartotta, aki az illusztris vendégre emelte poharát. Utána *Kohl* püspök a fürdőt és mindazokat kik Pöstyén fejlődéséhez munkájukkal hozzájárultak köszöntötte, majd pedig a szintén jelen volt *Velics* követet élte. A következő pohárköszöntőt *Velics* követ mondta a püspökre és az áldásos hatása fürdőhelyre, melynek — uymond — egysegyedül köszöni egészsége helyreállítását. Ezután újból *Winter Lajos* ragadta meg a poharat, kiemelve Erdődy Imre gróf és neje érd. imet a fürdő fejlesztése körül,

über denen die Glasmalereien der Turmfenster in der Sonne flammen und ein seltsam farbenfrohes und doch gedämpftes Licht nach unten senden. Aus einem anderen Kuppelsaale wächst die Reifstatue der Architektur, zwei Nebensäule links und rechts davon lassen von den siebartig durchbrochenen Kuppeln aus Wasser in buntausgelegte Goldfischteiche plätschern, auf das je eine Büffelstatuette zustrebt, während die Büffelreiterin das durstende Tier zurückreisst. Dahinter, ganz in grauen Leinen und Gold als Wandbekleidung, mit einem goldenen Säulenaufsatz in der Mitte, dessen Motiv sich an den Tischen wiederholt, der Saal der Stadt Budapest. Ansichten der Stadt sind in die Wände eingelassen, von wenigen Gemälden unterstützt. Ein Saal von vornehmstem Geschmack. Zwei Figurengruppen stellen abkochende Soldaten und Landestrachten dar. --- Der ungarische Landesverband für Hausindustrie und der Isabellaverein lassen es sich besonders angelegen sein, die Eignung der herrlichen handgefertigten Spitzen, Stickereien und Webereien für das moderne Damenkleid darzutun. Die Möbelindustrie ist gut vertreten; neben vielem und Apartem in meist Jungwienstil, feilich auch manches, was mehr originell als geschmackvoll ist, so ein Sessel, dessen Füsse und Lehnen Büffelhörner bilden.

Vonsonstigen Gewerben sind vertreten: die Bronze-, Korbwaren-, Holz- und Lederindustrien, Parfümerien, Porzellan und Töpfereien. Der Landwirtschaft ist ein eigener Anbau eingeräumt.

Die anderen Nationen sind weit zurück --- die Ausstellung ist eröffnet, die Arbeit beginnt.

L. Adelt.

akiknek elsősorban köszöni Pöstyén, hogy immár világfürdői jelentőségre emelkedett. Pohárköszöntője második részében megemlékezett *Velicsné Haynald Teréz* urnőről, a' elhunyt biboros 85 éves nővéréről *Velics* követ édesanyjáról, aki szintén fürdőhelyünkön tartozkodik s akit a magyar nagyszonyok mintaképének állított oda.

Röviddel ezután befejezték az ebédet s a püspök *Machovich János* főszolgabíró és *Winter Lajos* és *Winter Armin* társaságában lehajtatott a fürdőkhöz, melyeket alaposan szemügyre vett. A püspök a látottak felleit a legnagyobb elismeréssel volt s megígérte hogy bár nem éri szükségét a fürdőkurának, rövidesen vissza fog jönni, hogy az üdülésre szánt idejét itt töltsse.

Ezzel megköszönte a szép fogadtatást, bucsut mondott s *Machovich János* főszolgabírótól kísérve folytatta bérmautját Hrádek felé.

HIREK.

A társaságból. *Lászlófalvi dr. Velics Lajos* v. b. t. t. meghatalm. miniszter, monarchiánk, bajorországi követe, *Neugebauer Stefánia báróné* cs. és k. kamarás neje leányával *Leobenből, dr. Suchanek Eduard* külügyminiszter tanács. osztályfőnök Wienből, *Mrs. Duncan D. Mac Beau* New-York Cityből, *báró Ghyllányi József* Kisszebenből, *Mahling J.* kerületi főnök Prágából, *Hwostchinsky Catherine* képviselő neje leányaival Szt. Pétervárról és *Mérei Miksa* igazgató Budapestről hosszabb tartozkodásra fürdőhelyünkre érkeztek.

Kohl püspök bérmautja. Csütörtökön fejezte be Kohl Medárd esztergomi püspök a Vágújhely körül fekvő községekben a bérmautást. Pénteken fürdőhelyünkre érkezett, ahol tiszteletére ebéd volt a Royalban. Innen *Machovich János* főszolgabíró kíséretében d. u. 4 órakor folytatta bérmautját Hrádek felé. A püspököt útközben mindenfelé ünnepélyesen fogadják. Bankán egy diadalkapu előtt, nagyszámu hívek élén a moraváni plebános üdvözölte az egyházfőt, aki innen Moravánba folytatta útját,

Pöstyénhez.

Légy üdvözölve, gyógyforrás vizeddel !
Te viruló, áldott fürdőtelep ---

A hála-érzet belső szózatával ---
Szivem mélyéből hön köszöntelek !

Én sánta-bénán jöttem gyógyvizedhez,
S teáltalad im gyógyulást nyerek !
S Pöstyén, vizednek áldot gyógyhatását
A sánta-bénák mind elismerék.

A Föld mélyéből forr-fel drága kincsed,
Onnan buzog az égi ir nekünk,
Kik gyógyulást találva távoznak el tőled,
Fogadd a távolból hön üdvözletünk.

Természet adta gyógyforrásod táján ---
A munkás kéz is ujat alkotott ;
S a multban átélt veszteglés után most,
Neked dicsőséges jelen jutott.

Gondos kezek intézik sorsod utját,
S örködnék nagy-dicső híred felett,
Pöstyén ! jövőd im biztosítva van már !
Reád a szebb jelen már érkezett.

Természet és emberkéz alkotása,
Rövid pár év alatt csodát művel ;
A felgyógyultak hálatalten köszöntnek
Szivüknek nem muló, igaz érzelmével.

Fejlődj tovább, haladj folyvást előre !
Te páratlan, csodás fürdőtelep !
A szenvedő emberiség nevében
Szivem mélyéből hön köszöntelek.

Jisztel József.

ahol gróf Zedtwitz Utz moraváni nagybirtokos és neje fogadták. Zedtwitz gróf szép magyar beszédben üdvözölte a püspököt, majd szintén kocsiárra ülve elkísérte Hrádekig. Machovich főszolgabíró Ducezói, a járás határáig kalauzolta az egyházfőt. — Szombaton visszatért a püspök Moravába, ahol Zedtwitz Utzné grófné által restaurált XIII-ik századbeli kápolnát tekintette meg, majd megebédelve a gróféknál Szokolócz felé folytatta útját, ahol Rasztics József ottani plebánost 50 éves áldozási jubileuma alkalmából melegen üdvözölte. Innen Jalsóra utazott, ahol Machovich főbíró, aki a püspököt a póstyéni járás területén végigkalauzolta, átadta a vezetést Frídeczky Timót galgóczi főszolgabírónak Kohl püspök bérmautja Galgóczon nyer végleges befejezést.

A fürdőbizottság vagyongkimutatása. A fürdőbizottság most teszi közzé a lefolyt évről szóló vagyongkimutatását. A kimutatás szerint befolyt a bizottság pénztárába összesen 98077.63 kor. Ezzel szemben kiadás volt 107704.28 kor. A kiadások tehát 9626.65 koronával mulják felül a bevételeket. A tulkiadások a múlt évben eszközölt nagyobb befektetések folytán, melyek a fürdőhely fejlődése érdekében szükségesekké váltak, merültek fel. A tulkiadás az 1909. évi pénztári maradványból teljes fedezetet nyer. A leltár-kimutatás szerint a bizottság vagyongállaga 1910. szeptember 30-án 39631.69 kor.

A tavaszi közgyűlés. Nyitvavármegye törvényhatósági bizottsága a június 1-én d. e. 10 órakor tartja tavaszi rendes közgyűlést a vármegyei színház nagytermében. A közgyűlés napirendjén több fürdőhelyünket érintő tárgy is szerepel, nevezetesen: a község képviselőtestületének a vízvezeték és csatornázási munkálatok tárgyában hozott határozata, a községkibővítése, a husvizsgálati és a módosított községi szabályrendelet. Egy nagyörvistyei tárgy is szerepel a közgyűlés napirendjén, az, amelyet annak idején mi is szóval tetünk, i. a villamos vezeték fellállítása, amit a magyar Schilda képviselőtestülete megtagadott. A város utak 10 évre terjedő munka programja is ez alkalommal kerül tárgyalás alá. A dologgal lapunk múlt számában, vezető helyen foglalkoztunk behatóan. Elvárjuk a törvényhatósági bizottságból delegált polgártársainktól, hogy ezt az ügyet, amennyiben fürdőhelyünket érinti, Pöstyén érdekeinek szempontjából fogják a bizottság előtt megvilágítani és semmi szín alatt sem fognak hozzájárulni oly határozat hozatalához, mely — az előterjesztés értelmében — ad græcas calendas lassítja jogos kívánságaink teljesítését.

Pöstyénfürdő a Tolstoi-muzeumban. A szentpétervári Tolstoi-Társaság által létesített Tolstoi-muzeumnak, mely bucsujáró helye az Oroszországban megforduló idegeneknek is, egyik látványossága egy pompás festmény, mely Pöstyén iszapfürdőiről készült. A kép a Tolstoi-Társaság 1911. január 30-án megtartott ülésének határozata alapján került a kiállításba, elismerésül a fürdő amaz áldozatkészségeért, hogy Tolstoi emlékére nagyobb számú szegénysorsu orosz diák és munkás ingyenes gyógykezelésére alapítványt létesített. A csupa orosz vonatkozású tárgyak között bízár hatást gyakorol a szemlélőre a fürdőnkéről készült kép, különösen annak jellegzetes részlete, a közismert mankótörő.

Hangverseny. A fürdőzenekar első szinfonikus hangversenye, mely f. hó 23-án a gyógyteremben lett megtartva, sajnos, csak művészi szempontból állott a teljes siker jegyében, amennyiben a széksorok több

mint felerésze üresen maradt. Különös egy közönség ez a mienk. Ha nem rendeztetik semmi, akkor szidják az erre hivatott tényezőket mint a bokrot, ha pedig alkalma nyílik elsőrangú művészestélyen megjelenni, mintha csak összebeszél volna, úgy tündököl távollétével. Ne mondja azt senki, hogy így fürdőhely, úgy drágaság, mert még Kajászószentpéteren se lehet 1 koronánál olcsóbb áron a hangversenyterembe jutni. Ami pedig az előadások színvonalát illeti, azok oly művészi fokon állanak és állott ez az előadás is, hogy bármely nagy kulturaközpont előkelő hangversenytermében se vallott volna szégyent. Hogy az ilyen jelenségek elkedvtelenítik a vigalmi bizottságot s nem alkalmasak ambíciója fokozására, alig szükséges külön hangsúlyozni. A kitünően lefolyt estély első pontját a fürdőzenekar hangversenye képezte, mely Grosskopf Márk zenekari igazgató a budapesti új Népopera karmesterének művészi vezetése alatt Schubert H-moll szinfóniáját, Grieg „Tavaszi fájdalma” című kompozícióját és Gounod nagy balletzenéjét Faustból adta elő. A jól szervezett zenekar mind a három számot kifogástalanul, harmonikus tökélytel juttatta érvényre. A műsor 2-ik pontját Fritz Brunner bécsi zenetanár művészi hegedűjátéka töltötte be, aki a Mendelssohn hangversennyel és Vieuxtemps „Ballade Polonaise” című darabjával aratott zajos sikert. A hangverseny Kriener Miksa a budapesti Népopera első baritonistájának előadása rekesztette be. Kriener a Bajazzo prologusát és Tannhäuserből a Wolfram-részletet énekelte. Terjedelmes, nagy hangja, mely az egész termet betöltötte, osztatlan elismerésre talált a közönség soraiban.

Orfeum-előadás. Pünkösdi hétfőjén orfeum-előadást rendez a vigalmi bizottság a gyógyteremben. Az előadás neves budapesti és bécsi artisták és artistanők fognak közreműködni. Az estély közlelbi részleteit a csütörtöki megjelenő hivatalos fürdőlap hozza.

Tombola. Pénteken június 2-án d. u. 5 órakor tombolát rendez a vigalmi bizottság a Gyógyház nyitott teraszán. A nyereménytárgyak a parkban, a virágpavilon közelében felállított szekrényben található. Egy nyereményjegy ára 60 fillér.

„Üverná banka učastinárska spoločnosť.” Ez a zengzetes cégfelirat ékíti legújabbán az Erzsébet-ut egyik házának homlokzatát, ugyanazon házét, amelyben a volt „Pöstyéni Hitelbank” legújában „Hitelbank r.-t.” — a vedlett át A jeles céggel már több ízben foglalkoztunk a lap hasábjain, sajnos, mindig olyan alkalmából, amikor a magyarság érdekeivel került összecsúszkésbe. A tót intézet legújabb attackja is durva megsértése a hazafias értesnek, amely tapintatlanság ellen csak egy máltó válasznak lehet: az intézet bojkottálása. S ha ez sem vezetne célhoz, más erélyesebb eszközök alkalmazásától sem szabad visszarettenünk, mert elvégre nem nézhetjük tétlenül eddig tiszta, mocsoktalan fürdőhelyünknek a panszlavizmus maslagával való inficiálását annál is inkább, mert nemzetközi fürdőhely létünkre külső jelekben is oda kell hatnunk, hogy a magyarság szepremáciája minél praegnansabb módon juttassék kifejezésre.

A Pöstyéni Takarékpénztár egy a napokban szejjelküldött körlevelében tudatja, hogy a Hazai Villamosági Részvénytársulat póstyéni telepe a pénzbeszedés ügykörét az intézetre átruházta. A fogsztott áram utáni esedékes összegeket

tehát ezután a Takarékpénztár fogja behajtani.

Reunió. A vigalmi bizottság f. hó 28-án vasárnap reuniót rendez a gyógyteremben. Kezdeté este 9 órakor. Belépő-díj személynként 1 kor. Urak sötét öltözetben, keztyűvel.

A póstyén járás főszolgabírájától. 2523/1911 szám. Elveszett tárgy. Folyó évi május hó 22-én délután 1 és 5 óra közötti időben a Royal szállodában egy brostti elveszett. A tüben 3 brilláns és 2 zafirko volt. Ezen tárgy a főszolgabírói hivatalnál átadandó. Pöstyén 1911. évi május hó 24-én. Machovich s. k. főszolgabíró.

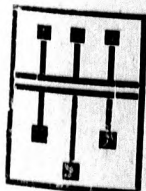
A villamtelep kibővítése. Lapunk múlt számában helyszűke miatt csak röviden jelentettük, hogy a képviselőtestület leguioőbb tartott ülésén 314 ezer koronáért megváltotta a Hazai Villamosági Részvénytársulat által annak póstyéni telepén eszközölt újabb beruházásait. A képviselőtestület előtt Lellei János főjegyző ismertette az ügyet, aki annak előnyeit a következőkben adta elő:

A kibővítés — ugymond — szükségessé vált s így a község abban állapotott meg az üzemet vezető vállalattal, hogy a vállalat a kibővítést saját költségén eszközölje s ha ez a község által a vállalatnak bemutatott költségvetés és műszaki leírás szerint eszközöltetik, a község ezen beruházásokat 314 ezer koronáért át fogja venni a vállalattól. A község egy erre vonatkozó szerződéstervezetet készített, melyet a képviselőtestület annak idején elfogadott. A tervezetet a keresk. miniszter is felülvizsgálta, s azt a községre nézve előnyösnek találta. A szerződés anyagi előnyeit az előadó a következőkben ismertette: A villamos telep felépítése 310 ezer koronába került. Ezen összeg amortizálásáról akképtörtént, gondoskodás, hogy az üzemet vezető vállalat a jövedelemrészesedés minimuma fejében a községnek 8 ezer koronát biztosít, a fürdőbizottság pedig a fürdőkörzet világitásáért magát évi 5500 kor. fizetésére kötelezte. A község pénztárát tehát mindössze 2000 kor. terhelte. Ennek fejében a község közvilágításra kapott 300 izzólámpát és 24 ivlámpát. Az új szerződés értelmében a 314 ezer korona amortizálását a vállalat teljes összegében köteles a községnek megtéríteni, az üzembrészesedés minimumát pedig 14 ezer koronában biztosítja, minek alapján már a szerződésben feltüntetett kibővített és intenzívebb közvilágítás teljesen ingyenes lesz s a község részére ezenfelül máris é i 1000 kor. haszon mutatkozik. Ezenfelül köteleztetett a vállalat arra is, hogy az égő testek száma évenként 15-el megszaportandó, hogy a Scheibner-féle, továbbá a krakováni és nagyörvistyei vezetékek szintén a községnek adandók át minden további rekompenzáció nélkül, végül pedig kikötötte előadó azt is, hogy az egyházak és iskolák áramszolgáltatása 3 fillérrel számíttassék. — Az előadói javaslatot a képviselőtestület egyhangulag elfogadta.

Winter Lajos azt indítványozta, hogy a főjegyzőnek a szerződés tanulmányozásáért jegyzőkönyvi köszönet szavazassék, amit azonban a főjegyző elhárított magától.

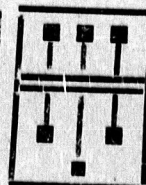
Miután még Vrabel Mihály üdvözölte a főjegyzőt névnapja alkalmából, a főjegyzőnek kijutott lelkes éljenzések között véget ért a közgyűlés.

A „Magyar Turista Egyesület Vágvölgyi osztaia f. hó 21-én Trencséntepliczen az ottani gyógyteremben tartotta idei rendes közgyűlést Baross Jusztin alispán egyesületi elnök elnöklése alatt. Az egyesület múlt évi működéséről dr. Pattanyus Abraham Márton trencsényi orvos, egyesület.

PLATTFÜSSIGE!

Jeder, der mit Plattfüss behaftet, sollte es nicht versäumen, sich den von Fachärzten empfohl., patentierten Lanfer'schen Plattfüssschuher anzuschaffen. Alleinige Erzeuger: SZEKELY és TÁRSA, BUDAPEST. Muzeum körút 9. In Pöstyén im Schuhwarenhaus des orthop. Schuhmachermeisters SCHULCZ, neben dem Kurhotel.

Nur echt mit unten-

Herbanys

Aromatische Essenz

Seit 43 Jahren eingeführte und bestens bewährte schmerzstillende Einreibung. Lindert und beseitigt schmerzhaft Zustände in den Gelenken und Muskeln, sowie auch nervöse Schmerzen.

Preis einer Flasche 2 Kr., per Post 40 Heller mehr f. Packung. Preis einer Flasche K. 2.20, per Post 40 h. mehr für Packung.

stehender Schutzmarke.

Gesetzl. geschützt. Purjodal. Gesetzl. geschützt.

Ein Jod-Sarsaparilla-Präparat, wirkt blutreinigend, den Stoffwechsel befördernd, schmerz- und krampfstillend sowie entzündungswidrig Ueberall dort, wo Jod- oder Sarsaparilla-Präparate geboten erscheinen, mit vorzüglichem Erfolge anzuwenden.

Alleinige Erzeugung und Hauptversandstelle:

Dr. Hellmanns Apotheke „Zur Barmherzigkeit“, WIEN, VIII, Kaiserstrasse Nr. 73-75. (Herbanys Nachfolger.) Depots in den meisten Apotheken.

alelnök számolt be, aki a Vágvolgy idegenforgalmának emelését célzó előterjesztéseket is tett. Az egyesület mérlege 3496.24 kor. tiszta vagyont tüntet fel. A gyűlés végén megejtett tisztújítás a következő eredménnyel végződött: Elnök újból *Baross* Jusztin alispán lett, alelnökké az eddigi alelnököt *Pattantus* dr.-t, II-od alelnöknek *Friedrich* József máv. főellenőrt, titkárnak *Pázmány* Lajos várm. főlevéltárost, II-od titkárnak *Aradi* Árpád segédtanfelügyelőt, pénztárosnak pedig dr. *Berényi* Agoston ügyvédet választották meg. Választottak azonkívül egy 14-tagú választmányt. Trencsénvármegye főispánját *Szalavszky* Gyula v. b. t. i. pedig egyhangulag az egyesület diszelnökévé megválasztották.

Az önkéntesi jog szabályozása. Az új véderőtörvény az önkéntességi jog elnyerését az eddiginél sokkal könnyebb módon teszi elérhetővé. Az új törvény szerint ugyanis az egyévi önkéntességhez ezentul csupán a középiskola (polgári iskolát beleértve) VI-ik osztályának elvégzését fogják követelni A tartalékos tiszti vizsgát, ugyszintén a második u. n. büntető évet eltörlék.

Új gyártelep. *Brichta* Emil és *Löwy* Nándor puchói lakosok Felsőkokcskóczon mészpát- és siderolitgyárat alapítanak.

A mulatság vége. Mult csütörtökön Bankán a Kropácsy-féle vendéglő kertjében, sajnálatos baleset történt, mely könnyen végzetessé válhatott volna. A nevezett kertvendéglőben ugyanis egy rozoga hajóhinta áll a gyermekesereg szórakoztatására, amelyen a jelzei napon többek között egy póstyéni iskolásfiú is hintázott. Am a fiú öröme nem tartott sokáig, mert a hinta egyik összefoltozott kötele hirtelen elszakadt, a fiú pedig több méternyi távolságra kirepülve a hintából a földön eszméletlenül elterült. Arcát össze-vissza zuzta s azon felül kifélcamította balkarját. A fiú anyja a vendéglőst, aki vétkes mulasztást követett el, amikor a legelemibb óvintézkedések megtételéről sem gondoskodott, feljelentette a bíróságnál.

Nyilttér*

Vettük a következő sorokat:

Tekintetes Szerkesztő úr!

Becses lapja 21 számában megjelent „Szerencsétlenség a Vágon” című közleményére vonatkozólag tudatom a tekintetes szerkesztő úrral, hogy az a szerencsétlenség színhelyén jelen volt rendőrré vonatkozólag nem felel meg a tényállásnak.

Az igazság érdekében kérem, sziveskedjék ezt becses lapjában közölni.

Pöstyén, 1911. évi május 27.

Lellei Jánns s. k.
vezető jegyző.

* Ezen rovatban foglaltakért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Igen tisztelt szerkesztő úr!

Kérem alábbi soraim szíves közreadását:

A Kossuth-Lajos utca néhány nap óta egy látványossággal gazdagodott. A szenzáció melyhez naponta tömegesen seregenek külföldi vendégeink egy sátorábor, ahol dádek, purdek és félig meztelen cigányamázónok aprítják az utcák burkolatához használt kokakóveket.

Nem szólva arról, hogy a monoton kalapácstések az utca lakóinak nyugalma zavarják, sem arról, hogy a város ezen részén lakók vagyonbiztonsága mennyire van ezáltal veszélyeztetve, azt hiszem mégsem járja, hogy egy világhírdő legforgalmasabb utcáján, ahol minden idegen a vasutról jövet, vagy oda menet, megfordul, ilyesmi megengedések.

Nézetem szerint a közelben fekvő máhavásártéren ézi a munkát, melynek szükségét ki sem vonja kétségbe, ép oly jól el lehetne végezteni azzal a különbséggel, hogy ott senki sem ütköznék meg rajta és senkit sem zavarna nyugalmaiban.

Remélem, hogy ezen soraim az illetékes ténvezőket is megfogják győzni-propozícióm helyességéről s a Kossuth Lajos utca rövidesen vissz fogja nyerni rendes képét.

Pöstyén, 1911. V. 25.

Kiváló tisztelettel

R. F.

Modern fogműtermet nyitott a Ferencz Jozsef ut 52. sz. a. házbau (Albrecht-Villa, park bejartal szemben) **Székely L.** né Offenlüter Emilia urnő budapesti ismert fogművész-nő Dr. med. Jung tanár a berlini fogászati klinika igazga ójának volt asszisztense. Az új fogművésznőt Budapestről, ahol 17 év óta előkelő körökben folytat gyakorlatot, a legjobb hírnév előzi meg. Fogad d. e. 10-12-ig d. u. 123-6-ig.

Fizessen elő a Vasárnapi Ujságra!

A VASÁRNAPI UJSÁG

a legrégebb, legkedveltebb illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala

(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Der klassische Strumpfhalter.

Die Strumpfhalter, die mit zierlichen Klammern die duftigen Fussbekleidungen unserer Damen ergreifen und sie durch ein elastisches Seidenband mit dem Gürtel verknüpfen, sind als eine Erfindung von hervorragender hygienischer Bedeutung bekannt. Schön sind sie nicht. Den Dichtern werden noch immer die „sanft geflammten Seidenbänder“ verlockender erscheinen, die sich „zierlich zwischen Knie und Wade“ schlingen — auch wenn sie den Blutlauf hemmen und allerlei unästhetische Folgen haben sollten. Dennoch hat nach beglaubigten Zeugnissen kein Arzt und kein Modelieferant den Strumpfhalter erfunden, sondern ein Dichter; allerdings nicht, um seiner Geliebten einen neuen Reiz zu verleihen, sondern ganz im Gegenteil: um der Heldin eines seiner Werke einen Reiz zu entziehen, der mit der Poesie der Alexandriner in gefährlichen Wettstreit kam.

Der Dichter hiess Jean Racine, und das Werk, für das der Strumpfhalter geschaffen wurde, hatte den Titel „Phädra“. Wie man weiss (oder auch nicht weiss — darauf kommt wenig an!) war der berühmtesten Tragödie des siebzehnten Jahrhunderts das Schicksal anderer berühmter Tragödien späterer Jahrhunderte beschieden — sie hatte keinen rechten Erfolg. Racine fühlte sich über diese Enttäuschung sehr unglücklich; und da an den Enttäuschungen der Dichter auch schon damals regelmässig die Schauspieler schuldig waren, fand er bald heraus, über wen er sich zu beklagen hatte. Es war natürlich wieder die schöne Madame Du Parc, Tragödin, Sängerin und Tänzerin zu gleicher Zeit, die, um ihren zahlreichen Liebhabern eine Freude zu machen, die Keckheit so weit trieb, in einem geschlitzten Gewande mit entblösten Beinen aufzutreten! Es ist aber in der menschlichen Natur begründet, dass Versfüsse mit Frauenfüssen nicht konkurrieren können. Wenn auch ein Heer von Jamben drohend anrückt — zwei kleine Sandalen mit rosigen Zehen zerstampfen die schönste Poesie wie einen in Verzweiflung durcheinanderkribbelnden Ameisenhaufen. Was wunder, dass die Hofherren die Offenbarungen Racines nicht vernahmen, wenn sie zu bewundern hatten, welche Schätze die schöne Du Parc ihnen offenbarte...?

In dieser Not erinnerte sich der Schüler von Pont Royal der strengen Lehren seiner Jugendzeit und verbot es der leichtfertigen Schönen, seinen Geist noch weiter durch ihr Fleisch zu bedrohen. Das geschlitzte Kleid wollte er konzedieren — warum sich mit den höfischen Gönnern der Dichtkunst verfeinden? — aber er machte zur Bedingung, darunter müsse fürder nichts anderes zu sehen sein, als „un court pantalon et des bas de soie que reliait um ruban“. Ob Madame Du Parc dem Wunsch Folge geleistet hat, berichtet der französische Chronist, der uns diese Geschichte erzählt, nicht; die Tatsache bleibt aber bestehen, dass mit der Toilettevorschrift des Dichters der erste Strumpfhalter erfunden war.

Aus der Gesellschaft. Dr. Ludwig Velics v. Lászlófalva, wirkl. Geheimrat, bevollmächtigter Minister und k. u. k. öst. Gesandter am bayerischen Hofe, Mrs. Duncan D. Mac Bean aus New-York City, Baronin Stefanie Neugebauer, k. u. k. Kammerersgattin samt Tochter aus Leoben, Baron Josef Ghyllányi aus Kisszeben, Dr. Eduard Suchanek, k. u. k. Sektionschef im Ministerium des Aeussern aus Wien und Direktor Max Mérei aus Budapest sind zum Kuraufenthalte hier eingetroffen.

Ein Bankett zu Ehren des Bischofs Medardus Kohl, der gegenwärtig in den umliegenden Ortschaften das Sakrament der Firmung austeilte, fand Freitag, den 26. d. mittags im kleinen Saal des Grand Hôtel Royal statt. Das Bankett wurde von Herrn Lajos Winter gegeben und haben an der Tafel folgende Herren teilgenommen: bevollmächtigter Minister und Gesandter am bayerischen Hofe Ludwig Velics v. Lászlófalva, Gerichtshofspräsident Dr. Ludwig v. Kubinyi, Oberstuhlrichter und Kurkommissär Johann v. Machovich, Güterdirektor, Vorsitzender der Kurkommission Peter v. Bodó, Honoraroberstuhlrichter Dr. Tibor v. Radocza, Pfarrer Josef Praznovszky, Gemeinderichter Jakob Ribarits, Gemeindeobernotär Johann Lellei, bischöfl. Sekretär Dr. Pauer, Dechant Fejérvary, Direktor Ladislaus v. Fodor, Oberarzt Doktor Josef v. Visnyovszky, Armin Winter und die Kapläne Mathias Bucsek und Ludwig Pavetics. Das Diner, vom Direktor des Royal Herrn Bennevit arranged, bestand aus folgenden Gängen:

Hors d'oeuvres variées
Crème d'Orge en lasse
Ragout d'Ecrevisses à la Cardinale
Fogás à la Meunière
Asperges en branche
Pêches glacées
Café noir
Liqueurs

Nach dem Bankett unternahm der Bischof in Gesellschaft des Kurkommissärs und der Herren Lajos und Armin Winter eine Fahrt auf die Badeinsel, wo er die Quellen, die Bäder und den Neubau „Irma-Bad“ und „Thermia-Palace“ besichtigte. Bischof Kohl war über das Gesehene voll des Lobes und versprach, zu einem längeren Erholungsaufenthalte bald wiederzukommen. Nachmittags 4 Uhr setzte er seine Firmungsreise fort und begab sich, von Oberstuhlrichter v. Machovich begleitet, zunächst nach Moraván, wo er vom Gutsherrn Grafen Zedwitz und dessen Gemahlin begrüsst wurde.

Vom Kuratorium der evangelischen Kirchengemeinde Pöstyén An beiden Pfingstfeiertagen findet der deutschsprachige Gottesdienst in der evangelischen Kirche vormittags 11 Uhr statt. Der Gottesdienst wird Sonntag von Herrn Stadtpfarrer Rätz aus Pozsony, Montag von Herrn Theologieprofessor Baron Paul v. Podmaniczky abgehalten werden.

Konzert-Akademie. Das erste Sinfoniekonzert unseres Kurorchesters, das Dienstag, den 23. d. im Kursalon abgehalten wurde, nahm vom künstlerischen Standpunkte einen sehr schönen, gelungenen Verlauf. Leider kann man dies von der Beteiligung nicht behaupten, denn die Stuhlreihen waren nicht einmal zur Hälfte besetzt. Es ist dies eine ganz eigentümliche Erscheinung, die sich in unserem Kurorte von Jahr zu Jahr in demselben ungeschwächten Masse immer von Neuem einstellt. Der Ursache dieser Erscheinung auf den Grund zu gehen ist umso schwieriger, als ja gerade vonseiten des Kurpublikums, häufiger denn erwünscht, die Klage laut wird, es werde in Pöstyén „nichts geboten“. Ob nun diese Aeusserungen in die Kategorie der sogenannten Gewohnheitsklagen gehören, darüber wollen wir diesmal des Näheren nicht eingehen. Sicher ist, dass bei den sich häufig wiederholenden Veranstaltungen das Publikum, speziell derjenige Teil desselben, der zur sogenannten Crème zählt, den Veranstaltungen ostentativ fernbleibt. Man könnte dies erklärlich finden, wenn die Veranstaltungen, soweit das künstlerische Mass in Betracht kommt, nicht jenen Anforderungen entsprächen, die man an einen Sammelort internationalen Publikums, wie Pöstyén, mit oder ohne Recht knüpft. Allein dass das Uebel anderswo steckt, beweist uns der eingangs erwähnte volle künstlerische Erfolg, den der Abend aufzuweisen hatte. Als zweite Ursache käme die Geldfrage in Betracht, die jedoch bei Preisen von 3, 2 und 1 Krone gleichfalls beiseite gelassen werden muss. Und so kommen wir denn zum dritten Punkt, der die richtige Lösung geben dürfte. Es ist die Indolenz des Publikums, die an den mangelhaften Besuchen der Veranstaltungen einzig und allein die Schuld trifft. Was Wunder, wenn das Vergnügungskomitee angesichts solcher Erscheinungen missmutig wird und seine Ambition abflaut. — Die Akademie setzte mit Schuberts H-moll-Sinfonie ein, die vom Kurorchester unter Leitung des Kapellmeisters Herrn Marco Grosskopf tadellose Wiedergabe fand. Auch Griegs „Frühlings- und Herzwunden“, sowie Gounods grosse Ballettmusik aus „Faust“ wurden von dem sehr gut organisierten Orchester zur vollen Geltung gebracht. An dem Konzerte haben ausserdem die Herren Professor Fritz Brunner aus Wien (Violin) und Opernsänger Max Kriener von der neuen Budapester Volksoper mitgewirkt. Herr Professor Brunner erzielte mit dem Mendelssohnkonzert und mit Vieuxtemps „Ballade Polonaise“ frenetischen Beifall. Herr Kriener, dessen umfangreicher, mächtiger Bariton den Saal erfüllte, sang den Prolog aus „Bajazzo“ und Wolframs Ansprache aus „Tannhäuser“, die in der wohl kleinen, aber andächtig lauschenden Kunstgemeinde mit stürmischem Applaus aufgenommen wurden.

Orfeum. Am Pfingstmontag abends 7/9 Uhr findet im Kursaal eine grosse Orfeumvorstellung statt, bei welcher hervorragende Artisten und Artistinnen aus Wien und Budapest mitwirken werden.

Bad Pöstyén im Tolstoi-Museum. In dem vor kurzem eröffneten Tolstoi-Museum der Pilgerstätte der Verehrer des heimgegangenen russischen Dichters, fällt den Besuchern ein originelles Gemälde, das unsere Bäder darstellt, auf. Mit der Annahme dieser Dedikation zollte die Tolstoi-Gesellschaft ihre Anerkennung für die Opferwilligkeit des Bades, das dem Andenken Tolstois huldigend, für eine grosse Anzahl russischer Studenten eine Stiftung zur unentgeltlichen Kur errichtet hat.

Reunion. Das Vergnügungskomitee veranstaltet Sonntag, den 28. d. im Kursalon eine Reunion. Herren im dunklen Anzug, mit Handschuhen. Beginn 9 Uhr. Entrée 1 Krone.

Die Rechnungslage der Kurkommission vom vergangenen Kurjahre weist folgende Daten auf: Einnahmen K 98077.63, Ausgaben K 107704.28. Es ergibt sich somit ein Defizit von K 9626.65, das jedoch in dem Reservofond seine Deckung findet. Das Defizit ergaben zahlreiche Neuanschaffungen, die im Interesse der Hebung unserer Kurortes als unumgänglich notwendig erschienen.

Tombola. Freitag, den 2. Juni findet auf der offenen Terasse des Kurhauses eine Tombola statt. Beginn 5 Uhr. Gewinnskarten per Stück 60 Heller.

Theater.

Der dunkle Punkt. Die Reprise des Kadelburg-Presber'schen Lustspiels, bekanntlich ein Repertoirestück des Burgtheaters, bildete das Ereignis der vergangenen Theaterwoche. Wenn wir hierbei des Burgtheaters Erwähnung tun, geschieht dies nicht ohne jede Tendenz. Denn die Aufführung am vorigen Dienstag stand dem Niveau, das im führenden Musentempel der Kaiserstadt sein ständiges Heim hat, nicht gar fern. Und wenn man Ausstattungskünste und sonstigen Effekt, den dieses Haus seinen Gästen zu bieten vermag, also Illusionen im weiteren Sinne, ausschaltet und allein nur zwischen der Darstellung von hüben und jener von drüben die Parallele zieht, wird jeder objektive Beobachter zugeben müssen, dass diese Vorstellung selbst im Burgtheater volle Würdigung fände. — In dem Stücke sahen wir allen voran Herrn Weninger. Er gab den Freiherrn, den er so köstlich karrikierte, dass das Publikum aus dem Lachen gar nicht herauskam. Herr Weninger, der von Jahr zu Jahr zusehends wächst, bot in seiner Rolle eine Kabinettfigur, wie man sich sie besser, vollkommener kaum vorstellen kann. Auch Herr Heim, der den Neger interpretierte, war, abgesehen von einzelnen Stellen, wo er statt dem schwerfälligen, drolligen Yankee-Deutsch ein flüssendes Literaturdeutsch sprach, tadellos. Sehr gut war die Marie-Luise der Frau Fink-Lorenzo. Dasselbe gilt von Herrn Deisenhofer, der den Kommerzienrat wohl ein wenig übertrieben gab, und von Herrn Nekam, der den pensionierten Major interpretierte. Eine temperamentvolle Kommerzienratstochter war Frä. Hoppe. Auch die übrigen Darsteller standen vollends auf der Höhe ihrer Aufgabe. Leider müssen wir feststellen, dass die Vorstellung, so tadellos sie auch war, vor fast ganz leerem Hause in Scene ging.

Die Dollarprinzessin Im Rahmen dieser vortrefflichen Operette, die Sonnabend am Kurtheater in Scene ging, liess Direktor Richter die neuangagierte Soubrette Frä. Nelly Marshall als Daisy debütieren. An der ganzen Vorstellung war nichts auszusetzen, mit Ausnahme der Debutantin, die weder stimmlich, noch darstellerisch auf jener Höhe steht, die wir in Pöstyén bei einer ersten Soubrette mit Fug und Recht voraussetzen. War nun das Debut ein missglücktes, haben uns die übrigen Darsteller für die Enttäuschung reichlich kompensiert. Vor allen Frä. Hübner (Alice), die mit ihrem distinguierten Ausseren, das mit Intelligenz gepaart, mit ihrem charmen Spiel und ihren angenehmen, gut geschulten Stimmmitteln die Sympathien des Publikums, die wiederholt, mitunter stürmisch geäussert wurden, für sich zu gewinnen verstand. Die Chansonette gab Frä. Lambauer, mit gleichfalls schönem Erfolge, wengleich sie ihrer Vorgängerin — ich glaube es war ein Frä. Helmsdorff — noch ein wenig fernsteht. Frau Fink-Lorenzo trieb das Grotteske in der Rolle der Miss ins Extreme; weniger wäre hier mehr gewesen. Als äusserst begabter, sehr tüchtiger Schauspieler entpuppte sich Herr Spiegel. Er gab den Freiherrn, und wusste dieser Rolle viel Neues, rein Persönliches zu verleihen. Sein Erfolg wurde in sehr starkem Masse durch die mangelhaften Qualitäten seiner Partnerin der Debutantin beeinträchtigt. Den Wehrburg interpretierte Herr Rolf Berko, ein vortreff-

Ha ludialpa van!
Íál a lába!

KÉRJE a szakorvosok által ajánlt szabad Lauer-
lu talpfitőo prospektusát. — Egyedüli készítő

SZÉKELY ÉS TÁRSA
ortopéd cipő-készítő
Budapest, Muzeum-körút 9.

Képes árjegyzék
színdarabok el-
pótlakol ingyen.

licher Darstellungskünstler; allein sein Tenor bedarf viel Schulung. Herr Weninger der den Couder gab, war wie immer, auch diesmal tadellos. Dasselbe gilt von der Regie, die gleichfalls von Herrn Weninger geführt wurde. Das Orchester krankt noch immer. Wir empfehlen einen Spezialisten zu konsultieren, vielleicht Herrn Dr. Leo Alexander.

Repertoire. Heute Montag „Der tapfere Soldat“, Dienstag „Theodore & Cie“, Mittwoch „Der Teufel“, Donnerstag „Der Graf von Luxemburg“, Freitag „Der Feldherrnhügel“, Sonnabend „Der Obersteiger“, Sonntag „Das Puppenmädchen“.

Ein modernes Zahnatelier eröffnete im Hause Franz Josefstrasse Nr. 52, vis-à-vis Parkeingang, Albrecht-Villa, Frau L. Székely geb. Offenhüter, gew. Assistentin des Dr. med. Jung an der Berliner zahnärztlichen Klinik. Frau Székely, die in Budapest seit 10 Jahren die vornehmsten Kreise zu ihrer Klientel zählt, geht der beste Ruf voraus. Frau Székely ordiniert von 10–12 und von 1½3–6 Uhr.

Ein heller Kopf

macht sich die Fortschritte zu eigen die die Nahrungsmittel-Chemie den Hausfrauen beschert hat.

Dr. Oetker's Backpulver á 12 h. dient als Ersatz für Germ oder Hefe, macht Gughupt, Torten, lockeren Teig und alle sonstigen Bäckereien und Mehlspeisen lockerer, grösser, wohlschmeckender und leichter verdaulich.

Dr. Oetker's Puddingpulver á 12 h. mit Milch gekocht, geben eine knochenbildende delikate und billige Nachspeise für Kinder und Erwachsene.

Dr. Oetker's Vanillinzucker á 12 h. dient zum Vanillieren von Schokolade, Tee, Puddings, Milch, Saucen, Cremes, und ersetzt eine teure Vanille-Schotte vollkommen. Der Inhalt eines Päckchens entspricht 2-3 Schotten guter Vanille.

Prüfliche Gebrauchsanweisung auf jedem Kett. Überall in den Kolonialwarensche. A Geschäften vorrätig. Rezepte gratis.

Dr. OETKER, Baden Wien

UNIV. MED.

Dr. Schwarcz Alajos
fürdőorvos (v. szanat. orvos)

PÖSTYÉN, Ferencz József-ut 29.
(Dr. Weinberger-villa) - Rendel egész napon át
GYÓGYTÉNYEZŐK:

orvosi massage
a gyógyhatás hatalmas elősegítője.

Villamosozási gyógyeljárások (galvanizáció, faradizáció, elektro-vibrációs massage). —

Villamos thermopenetráció a legmákosabb ízületi fájdalmak, zsábák (neuralgiák), méh-, vese-kólikák gyors megszüntetésére. Hessing-rendszerű készülékek. Bier-féle gyógyeljárás. — Gyógy-gymnasztika. —

SALVARSAN KEZELÉS.

„A köztudatba ment át“, hogy csakis KÁLLAI ALAJOS motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.
szállítja teljes jótállás mellett a leghíresebb motorcséplőkészleteket.

Saját érdekében kézen minden gazda dísz-ő árlapot, melyet ingyen, bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés! Kallai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kallai nevű cégekkel.

FRITZELACK! INUMATA
zum Selbstanstrich beste Emaillackfarbe
von FUSSBÖDEN. für Möbel, Türen, etc.

Geben Farbe und Glanz in einem Strich.
HALTBAR! ELEGANT! AUSGIEBIG!
im Gebrauche **BILLIGST!**

Man achte beim Einkauf auf die gesetzlich geschützten Namen und Etiketten; jede andere Packung weise man zurück!

Steckenpferd-Lilienmilchseife

Das Original

Erzeugt zarte, weiche Haut und reinigt, von Sommerprossen freien, Teint.
Millionen Stück jährlicher Consum! Tägliche Anstrichgeschreiben!
Man achte genau auf Namen und Schutzmarke: Steckenpferd!
Vertrieb á 80 Heller in jedem beliebigen Geschäft.

Alleinige Fabrikanten: Bergmann & Co. (Dresden-Zürich)

MEGHODITOTTUK A VILÁGOT!

ANDRÁSSY-UT

MAISON FONDÉE 1878 GEGRÜNDET

D. STEINITZ CURHOTEL

JUWELIER :: JOALLERIE, BIJOU-UND UHRMACH-ER TERIE et Horlogerie

Lager in Juwelen, Gold- und Silberwaren, Uhren und Antiquitäten. Rep. und Juwelenumfassungen prompt. On parle français.

ENGLISH TAILOR

NOVOTNY ALAJOS ÉS FIA
PÖSTYÉN, Erzsébet-ut 1.

DR. PAJOR BUDAPEST

VIII. VAS UTCA 17. SZAM. ::

TELEFON: 6004. és 150-90.

SZANATÓRIUM és GYÓGYINTÉZET

RÖNTGEN-LABORATORIUM. — PÖSTYÉNI ISZAPKURA.

A PÖSTYÉNI ISZAP BUDAPESTI FÖLERAKATA.

ORIG. RHEINWEINE
FÜR DIABETHIKER

VON DER K. K. HOFWEINHANDLUNG
GEBR. STEINBACH, FRANKFURT a. M.

In Pöstyén ausschliesslich bei
JOSEF METH, APOTHEKE „ZUM. HEIL. JOSEF“.

FRIEDMANN
 női kalapformák
a legjobbak

GYÁRI ÁRAK!
 Eladás nagyban és kicsinyben: Budapest, király utca 8. az udvarban

OBERUNGARISCHE
HAUSINDUSTRIE-ARTIKEL
 EIGENER ERZEUGUNG

ÁRMIN STEINER
 EXPORHTHAUS OBERUNGAR. HAUSINDUSTRIE-ARTIKEL.
 PÖSTYÉN ERZSEBET ÚT
 UND KURPARK.

FIÓK-FILIALE **URBÁN ZSIGMOND** PÖSTVÉN
 EISLER-UDVAR Ferenc József ut

:: DIVATÁRUK, FEHÉRNEMŰEK, ::
 FÜRDŐRUHÁK ÉS POKRÓCOK. ::
 KÜLÖNLEGESSÉG: FELSŐMAGYAR-
 :: ORSZÁGI HÁZIIPARCIKKEK. ::

MODEWAAREN, WÄSCHE, BADE-
 :: HEMDEN, DECKEN. ::
 SPEZIALITÄT: OBERUNGARISCHE
 :: HAUSINDUSTRIEARTIKEL ::

SAJAT KÉSZITMÉNYŰ
HÁZIIPAR CIKKEK
 NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

STEINER ÁRMIN
 HÁZIIPAR CIKKEK KIVITELI HÁZA
 PÖSTYÉN ERZSEBET ÚT
 ÉS PARK.

NŐI KALAPOK

nő és leányka konfekció, nap és esernyők,
 fürdőruhák és takarók, bluzok és pongyolák
 legolcsóbban csakis **MÜLLER ILONÁNÁL,**
 FÜRDŐSZÁLLÓ, PARKBEJÁRAT.

PÖSTYÉN. A PARKBAN

Lampl Gyula

Bőr- és fémdíszműárak. Ajándék-
 tárgyak. Pöstyényi emlékek. ---
 Óriási választékban. ---

HUBACSEK
 RESTAURANT und HOTEL
 NEUER PACHTER: S. DUDÁS

VOLLE PENSION (WOHNUNG, — KOST N. BELIEBEN LAUT SPEISEKARTE) KRONEN 4.50. — —

Vorzügliche, weitbekannte Küche, I-a Ungarweine, moderner grosser Speisesaal. — — Reine, nettmöblierte Zimmer. Stauend billige Preise. —

PÖSTYÉN,
 ELISABETSTR.

VIS A VIS MILITÄR-KURHAUS.

CAFFÈ
 UND MILCH-
 HALLE — —

SCHWEIZERHOF
 FRANZ JOSEF STR.

BESITZER
BECHER A.

Jól és olcsón étkezik

A „ZÖLDFA“ ÉTTERMÉBEN.

Betegtolókocsik

utcai és szobahasználatra, ÁGYASZTALOK HORDSZÉKEK ÉS BIEDTS-k legolcsóbb áron, legjobb minőségben kaphatók:

J. KELETI

betegápolási cikkek gyárában
 BUDAPEST, IV. Koronaherczeg utca 17.

ANALYSEN

Harn-u. Blutuntersuchungen in der
 APOTHEKE ZUM „HEIL. JOSEF“,
 PÖSTYÉN, Ferenc Jozsef ut 17.

MARKE PANTHER

DAS BESTE IN AMERIKAN. SCHUHEN
EINGETROFFEN

SCHUHWAARENHAUS SCHULTZ
Neben d. Kurhotel.

SUDIN ?

DAS IDEALE MITTEL GEGEN SCHWEISS

ZU HABEN IM
SCHUHWAARENHAUS SCHULTZ
Neben d. Kurhotel.

A
„Pöstyéi
Ujság“-ot
Pöstyénben
és
Pöstyén környékén
**sok ezer
ember
olvassa.**

A „Pöstyéni
Ujság“ tehát
kitűnő hirde-
tési organum.
Ha házáat, vagy
telkét el a-
karja adni,
ha illet ven-
ni akar, ha
lakást keres
vagy kiadó
lakása van:

Hirdessen

a

„Pöstyéni

Ujság“-ban!

Ha krdeéli

fáradjon üzletembe s győződjék meg róla hogy
csakugyan

olcsóbb vagyok bárkinél

Raktáron tartok: minden fajtájú rud-
vasat, bádogot, öntött vasárukat, épü-
letvasalásokat, fedőlemezeket, izolirle-
mezeket, és kátrányozott papirlemezt.
Nagy választék konyhai cikkekben u.
m. balancmérleg, nikkell- és email edé-
nyekben, ugyszintén fegyverekben, gaz-
dasági gépekben, festékekben és ola-
jokban, üveg-, porcellán- és lámpaáruk-
ban. Gazdasági gépek.

Weisz Emánuel, Pöstyén

vas-, ércz- és gépkereskedés.

ERZSÉBET ÚT 17.

A butorvásárló n. é. közönség szives figyelmét
felhívom

Pöstyén, Ferencz József út 16. sz. a
levő

Butorkészletem

megtekintésére, hol a mai kor igényeinek meg-
felelő összes lakásberendezési tárgyak jutányos
áron beszerezhetők — javításokat, átalakításo-
kat, képkeretezéseket olcsón eszközölök.

Weszely Gyula

butor asztalos.

Kapható Czyzewicz J.
gyógytermi vendéglőjében.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

Állandó nagy raktár

Ponger Salamon-nál.

RYMPLER V.

SZOBRA SZ ÉS HATÓSÁGILAG
VIZSGÁZOTT KÖFARAGÓ-
MESTER

A szobrász- és kőfaragótanfolyam vég-
zett növendéke.

PÖSTYÉN Kossuth Lajos
út 7.

SIRKÖVEK gránitból, syenitből, már-
ványból, és homokkőből.

Mindennemű a szobrászat körébe
vágó munkák.

V. RYMPLER

BILDHAUER U. BEHÖRDL. GE-
PRÜFTER STEINMETZMEISTER

Absolvent des Meisterkurses für Bild-
hauerei und Steinmetzarbeit.

PÖSTYÉN Kossuth Lajos
út 7.

GRABSTEINE aus Marmor, Syenit,
Granit und Sandstein.
Sämtliche ins Bildhauerfach schla-
gende Arbeiten.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“

részvénytársaság NYITRA székhelyllyel

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni továb-
eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázók keresztüvitelére ha-
szonrészesezés vagy meghatározott összeg fejében birtokeladásokat és vétel-
eket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű-
és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal. Felvállal gőzkeszán-
tásokat. Saját és bérelt bányából szállít meder és zuzott kavicsot, építő
homokot, coulé, terméskövet, aszfalt és beton anyagot. — Ügynöki
közbenjárás megállapodás szerint lesz díjazva

R

észletes felvilágosításokkal készségesen
szolgál a bank igazgatónaga

NYITRÁN

